

نماد	موضوع	توضیح
🔪	املا	کلماتی که در کنکور اهمیّت املا یی دارند.
✳️	ستاره دار	کلماتی که در واژه‌نامه‌ی انته ای کتاب، معنی شده‌اند.
🎵	هم‌آوا	کلماتی که تلفّظ یکسان دارند، اما املا و معنی آن‌ها متفاوت است.
🕒	گروه آشنا	گروه‌هایی که کلمه بیش‌تر در آن‌ها به‌کار می‌رود.
🌱	هم‌ریشه	کلماتی که از یک ریشه هستند.
🗨️	متضاد	متضاد کلمه
⚠️	اشتباه نشود	کلماتی که ممکن است با این کلمه اشتباه شوند.
[...]	نمونه	نمونه‌هایی از متن کتاب برای به خاطر سپردن بهتر کلمه

در آفاردئون‌های لغت‌معنی با یک تیر چند هدف را نشانه می‌روید:

- معنی تمامی لغات کتاب را فرا می‌گیرید.
- با املای کلمات مهم آشنا می‌شوید.
- توضیحات کتاب را مرور می‌کنید.
- معنی جمله‌ها و عبارت‌های مهم کتاب را می‌خوانید.
- با هم‌ریشه‌ی بعضی از واژه‌ها آشنا می‌شوید.
- لغت‌ها را براساس جای آن‌ها در هر درس می‌خوانید.

«گروه ادبیات انتشارات فار»

درس ۱
تحمیدیه و مناجات
<p>🔪 تحمیدیه: در لغت به معنی گفتن «الحمدالله» است و در اصطلاح ادبی آن است که شاعر یا نویسنده ابتدای اثر خویش را به حمد و ستایش خداوند اختصاص دهد. 🌱 حمد</p> <p>مناجات: راز و نیاز</p>
نی‌نامه

تار و پود: رشته‌های عمود و افقی پارچه

جذبه: کشش 🌱 **جاذبه**

نی: استعاره از «مولانا»، انسان آگاه و آشنا با حقایق عالم معنا *[بشنو از نی چون حکایت می‌کند.]*

نیستان: نیزار، جایی که نی می‌روید. در درس، استعاره از «عالم بالا»

✳️ **نغیر:** فریاد و زاری به آواز بلند

✳️ **شرحه شرحه:** پاره پاره (شرحه: پاره‌ی گوشتی که از درازا بریده باشند).

🔪 **فِراق:** دوری، جدایی 🔺 **فِراق: آسایش**

✳️ **اشتیاق:** میل قلب است به دیدار محبوب؛ در کلام مولانا کشش روح کمال‌طلب و خداجو در راه شناخت پروردگار و ادراک حقیقت هستنی است.

اصل خویش: در درس به معنی بازگشت به سوی خداست. *[هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش]*

وصل: رسیدن به معشوق

بدحالان: توضیحات۲ ← کسانی هستند که سیر و سلوک آن‌ها به سوی حق، گُند است.

خوش‌حالان: توضیحات۲ ← رهروان راه حقّ‌اند که از سیر به سوی حق شادمان‌اند. *[جفّت بدحالان و خوش‌حالان شدم.]*

🔪 **ظن:** گمان، خیال

🔪 **مستور:** پوشیده 🌱 **سِتْر، ستار**

✳️ **دستور:** اجازه، راهنما، وزیر

بانگ: صدا، فریاد

باد: توضیحات۷ ← در مصراع دوم، فعل داعیای است. *[هر که این آتش ندارد، نیست باد]*

کاندر: که آندر

حریف: همدم، یار *[نی حریف هرکه از یاری برید.]*

پرده: نغمه

پرده: حجاب *[پرده‌هایش پرده‌های ما درید.]*

پرده دریدن: کنایه از «افشای راز»

✳️ **تریاق:** پادزهر، ضدّ زهر

حدیث: سخن

دمساز: همدم

راه پرخون: راه خونین عشق

مّحرم: رازدار

هوش: در درس منظور «عاشق» است *[محرّم این هوش جز بی‌هوش نیست.]*

مَر: نشانه‌ی تاکید در متون قدیمی که همیشه با «را» همراه است. *[مَر زبان را مشتری جز گوش نیست]*

✳️ **بی‌گاه:** دیر

باک: ترس، هراس *[روزها گر رفت، گو رو باک نیست]*

ماهی: در درس استعاره از «عاشق»

آب: در درس استعاره از «عشق» *[هر که جز ماهی ز آبش سیر شد]*

✳️ **بی‌روزی:** بی‌نوا و درویش

روزش دیر شد: توضیحات۱۳ ← روزگارش تباه و بیهوده می‌شود.

خام: توضیحات۱۴ ← آن‌که راه عشق نسپرده

پخته: توضیحات۱۴ ← عارف و اصل *[درنیابد حال پخته هیچ خام]*

والسلام: خداحافظ

🔪 **غوطه‌خوردن:** شناور شدن

درس ۲
مناجات
<p>مَلِک: پادشاه، در درس استعاره از «خداوند»</p> <p>ذکر: یاد</p> <p>توأم راه‌نمایی: تو راهنمای من هستی، تو راه را به من نشان می‌دهی. (این جمله به دو صورت تلفّظ و معنی می‌شود.)</p>
<p>درگاه: آستانه‌ی در</p>

همه از فضل تو پویم: توضیحات۱ ← به سبب لطف و کرم تو، در پویه و تلاشم.

سزایی: سزاوار هستی، شایسته‌ای

حکیم: دانا

عظیم: بزرگ

کریم: بخشنده

رحیم: مهربان

فضل: کمال، بخشش

🔪 **ثنا:** ستایش 🎵 **سنا:** نور، روشنی

🔪 **شِبّه:** شبیه، مانند 🔺 **شیخ:** سایه

وهم: فکر، خیال

عزّ: عزیز شدن، ارجمندی

جود: بخشش

جزا: پاداش

بکاهی: کاهش می‌دهی

فزایی: افزایش می‌دهی

مگر: امید است، شاید *[مگر از آتش دوزخ بُودَش روی رهایی]*

پویه: از مصدر پوییدن، حرکت

نیایش
<p>🔪 صحیفه: نامه، کتاب</p> <p>🔪 حاوی: شامل</p> <p>🔪 رسا: رساننده 🔺 رثا: مرثیه، عزاداری</p> <p>🔪 آزّمند: حریص، طمع‌کار</p> <p>مگذار: اجازه نده</p>

🔪 **مصلوت:** حمله، قدرت، هیبت 🕒 **مصلوت خشم**

🔪 **حصار:** دیوار، محصور کردن 🌱 **محاصره، حصر** 🕒 **حصار بردباری**

بردباری: صبر، شکیبایی

🔪 **مناعت:** بلندنظری، عالی همتّ بودن 🕒 **مناعت طبع**

🔪 **فطرت:** سرشت، طبیعت، ذات 🕒 **مناعت فطرت**

خفّت: سبکی، خواری

🔪 **مدلّت:** پستی، خفّت

خصلت: ویژگی، خوی

🔪 **دناّت:** پستی، فرومایگی

بدخویی: بدخلقی

لجاج: ستیزه، یکدندگی 🌱 **لجاجت**

عفاف: پاکدامنی

عصمت: بی‌گناهی *[پرده‌ی عفاف و عصمت چاک زند]*

🔪 **حمیّت:** غیرت، تعصّب

جاهلانہ: از روی جهل و نادانی

🔪 **عصبیّت:** تعصّب، جانبداری

ناهنجار: ناپسند، نامناسب

تعدّی: ستم

اقدس: مقدّس‌تر، پاک‌تر

سر به دنبال هوس بگذارم: کنایه از «پیروی از هوا و هوس کردن»

ظلمات: تاریکی

جهل: نادانی 🕒 **ظلمات جهل**

🔪 **ضلال:** گمراهی

🔪 **بیغوله:** بیراهه، ویرانه، گُنج و گوشه 🕒 **شاهراه**

غفلت: ناآگاهی 🕒 **خواب غفلت**

بطلان: باطل شدن، بیهودگی

پلیدی: ناپاکی

بیالاید: آلوده شود

🔪 **معصیت:** گناه

🔪 ✳️ **ملاهی:** جمع ملهی، آلات لهو

🔪 **مناهی:** جمع منهی، چیزهای نهی شده

بی‌پروا: بی‌باک

بیالم: از مصدر «بالیدن»، افتخار کنم

گردن برافرازم: کنایه از «خودخواه و متکبّر شوم»

ادراک: درک کردن

فضایل: جمع «فضیلت»، برتری‌ها، ارزش‌ها

مکارم: جمع «مکرمت» بزرگواری‌ها

وابگذارم: رها کنم

🔪 **مضایقت:** دریغ، کوتاهی 🌱 **مضیق و مضایقه**

ورا: پشت، آن‌سوی 🕒 **ماورا**

سیرت: اخلاق

یا ارحم الرّاحمین: ای بخشاینده‌ترین بخشاینندگان

حُسن و هستی
<p>حُسن: زیبایی</p> <p>🔪 آزل: زمانی بی‌آغاز 🕒 ابد</p> <p>نظر در کار کردن: کنایه از «مورد توّجه و عنایت قرار دادن»</p> <p>حُفته بدم: خوابیده بودم</p> <p>کتم: پنهان و پوشیده بودن 🌱 کتمان</p> <p>عدم: نیستی، فنا 🕒 کتم عدم</p> <p>تُعزّز مَن تشاء و تُذلّ مَن تشاء: خداوند به هر که بخواهد، عزّت و به هرکه بخواهد ذلّت می‌دهد</p>

درس ۳
در آمدی بر ادبیات حماسی
<p>حماسه: دلاوری، شجاعت</p> <p>🔪 شفاهی: سخنی که به زبان آید</p> <p>مدوّن: تدوین شده، فراهم آمده، مکتوب شده</p> <p>🔪 مظاهر: جمع مظهر، نشانه‌ها.</p> <p>🔪 تباهی: نابودی، فساد</p> <p>🔪 خرق: شکافتن 🕒 خرق عادت</p> <p>🔪 توجیه: موّجه جلوه دادن، دلیل آوردن</p> <p>روبین‌تن: آسیب‌ناپذیر</p>

_____ **کاوه‌ی دادخواه** _____

🔪 ✳️ **اساطیر:** جمع اسطوره، افسانه‌ها و داستان‌های خدایان و پهلوانان

_____ **ملل قدیم** _____

درفش: پرچم، عَلم، رایت

یزدان: خداوند